

Przedmiotowe Zasady Oceniania z JĘZYKA POLSKIEGO
obowiązujące w ZSPS i VIII LO
w roku szkolnym 2023/2024

1. Przedmiotowe Zasady Oceniania z JĘZYKA POLSKIEGO są zgodne ze *Szczegółowymi warunkami i sposobami oceniania wewnątrzszkolnego uczniów*.
2. Nauczyciele na początku każdego roku szkolnego informują uczniów oraz ich rodziców (prawnych opiekunów) o:
  - a) wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych (semestralnych) ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych, wynikających z realizowanego programu nauczania;
  - b) sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów;
  - c) warunkach i trybie uzyskania oceny wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych.
3. Uczniowie zostają poinformowani o zasadach oceniania z języka polskiego na początku roku szkolnego, a o ewentualnych poprawkach natychmiast po ich wprowadzeniu.

I. Uczeń ma prawo:

1. Do dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i możliwości psychofizycznych (na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, orzeczenia o potrzebie indywidualnego nauczania lub opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej).
2. Wypowiadać na lekcji opinie i sądy na omawiany aktualnie temat.
3. Prezentować wiedzę zdobytą poza lekcjami, lecz związaną z omawianym tematem.
4. Oczekiwać od nauczyciela uzupełnienia wiadomości i wsparcia w kształtowaniu umiejętności, które chce osiąść.
5. Dwa razy w semestrze zgłosić nieprzygotowanie do lekcji. Musi to jednak zgłosić nauczycielowi przed zajęciami. Nieprzygotowanie zwalnia ucznia jedynie z odpowiedzi ustnej, niezapowiedzianej kartkówki oraz zadania domowego. Prawo do nieprzygotowania ucznia do zajęć edukacyjnych nie obowiązuje przez okres dwóch tygodni przed śródroczną i roczną klasyfikacją.
6. Uczeń zapisany w dzienniku lekcyjnym pod wylosowanym numerem (tzw. szczęśliwy numer) jest zwolniony w danym dniu z odpowiedzi ustnej, niezapowiedzianej kartkówki oraz zadania domowego.
7. Uczeń ma prawo poprawienia każdej oceny otrzymanej ze sprawdzianu sumującego. Poprawa może odbyć się po oddaniu ocenionych sprawdzianów w jednym wyznaczonym terminie uzgodnionym z nauczycielem. Do średniej ważonej liczymy **średnią ocen**. Nieprzystąpienie ucznia do poprawy w wyznaczonym terminie jest równoznaczne z rezygnacją.
8. Być ocenianym za pracę na lekcji oraz rozwijać swoje umiejętności, wykonując zadania dodatkowe.
9. Prosić nauczyciela o wyjaśnienie problemów niezrozumiałych.
10. Oczekiwać od nauczyciela wypełniania przez niego zasad kontraktu.
11. Być nieprzygotowanym do lekcji po dłuższej chorobie potwierdzonej usprawiedliwieniem, po poinformowaniu o tym fakcie nauczyciela.
  - a) Nie ma możliwości poprawienia oceny w terminie późniejszym za wyjątkiem sytuacji dłuższej choroby ucznia potwierdzonej usprawiedliwieniem.

b) Uczeń, którego nieobecność jest usprawiedliwiona i nie jednodniowa, ma prawo do poprawy wszystkich zapowiadanych sprawdzianów sumujących w danym semestrze. Uczeń, którego nieobecność pozostaje nieusprawiedliwiona lub była tylko jednodniowa, traci możliwość poprawy oceny ze sprawdzianu uzyskanej w pierwszym terminie poprawkowym.

12. Uczeń powracający z wycieczki klasowej lub szkolnej w terminie między niedzielą a czwartkiem jest w dniu następnym zwolniony z odpowiedzi ustnej, kartkówek, sprawdzianów sumujących oraz obowiązku posiadania bieżącej pracy domowej.

II. Uczeń ma obowiązek:

1. Wypowiadać swoje opinie zgodnie z zasadami kultury, nie raniąc uczuć innych.
2. Współpracować z innymi uczniami w przypadku pracy w grupach, porozumiewając się w kulturalny sposób.
3. Wystuchiwać z uwagą opinii innych.
4. Nie przeszkadzać na lekcji i wypełniać polecenia nauczyciela.
5. W terminie uzgodnionym przez nauczyciela uzupełnić braki wynikające z nieobecności.
6. Wypełniać obowiązki ucznia:
  - a) przygotować się do lekcji;
  - b) pracować na lekcji;
  - c) posiadać zeszyt przedmiotowy w formacie A4, w którym będzie prowadził notatki, wklejał materiały wskazane przez nauczyciela;
  - d) prowadzić zeszyt zgodnie z zasadami kultury, czytelnie i estetycznie;
  - e) posiadać podręcznik i korzystać z niego na zajęciach języka polskiego;
  - f) posiadać tekst lektury podczas jej omawiania;
  - g) zaliczyć w klasie maturalnej wszystkie sprawdziany z lektur obowiązkowych;
  - h) pisać kartkówki i odpowiadać z bieżących wiadomości;
  - i) oddawać prace w wyznaczonym przez nauczyciela terminie; na zmianę terminu nie ma wpływu nieobecność nauczyciela, a przypadku jej wystąpienia przewodniczący klasy zebrane prace z podanym adresem zostawia na portierni.
7. Uczeń, który w wyniku klasyfikacji śródrocznej uzyskał ocenę niedostateczną, zobowiązany jest do jej poprawienia w terminie do końca lutego danego roku szkolnego.

III. Nauczyciel:

1. Wymaga od uczniów, aby realizowali postanowienia kontraktu i wypełniali swoje obowiązki, w przeciwnym wypadku będzie wyciągać konsekwencje.
2. Odpytuje i przeprowadza niezapowiedziane kartkówki, sprawdziany i arkusze maturalne z bieżącego materiału i z lektur (niezależnie od wagi).
3. Bez zapowiedzi kontroluje zeszyt ucznia.
4. Wyznacza treści do zaliczenia obowiązkowe dla ucznia.
5. Przydziela wybranym uczniom zadania dodatkowe, uwzględniając ich zainteresowania, predyspozycje, frekwencję, aktywność i stosunek do nauki.
6. Wyniki sprawdzianu podaje uczniom w ciągu 3 tygodni. Okres oddania prac ulega wydłużeniu o liczbę dni wolnych od zajęć szkolnych oraz o liczbę dni nieobecności nauczyciela w szkole, jednak nie dłużej niż o tydzień, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach o dwa tygodnie.
7. Wyniki sprawdzianów poprawkowych podaje uczniom w ciągu 5 tygodni od daty ich napisania.
8. Zapowiada sprawdziany obowiązkowe z tygodniowym wyprzedzeniem.

9. W przypadku nieobecności w dniu sprawdzianu sumującego ustala nowy termin.
10. Wyznacza datę omawiania lektury jest to jednoznaczne z terminem sprawdzenia jej znajomości (w formie pisemnej lub ustnej).
11. Nie może przeprowadzić sprawdzianu lub pracy klasowej (za wyjątkiem niezapowiedzianych kartkówek), jeżeli nie oddał i nie sprawdził dwóch poprzednich sprawdzianów lub prac klasowych (z wyjątkiem wypracowań, testów kompetencyjnych i matur próbnych).
12. W ostatnich siedmiu dniach przed klasyfikacją śródroczną i roczną nie przeprowadza sprawdzianów i prac klasowych na bieżący semestr.

IV. Rodzaje aktywności ucznia na lekcjach języka polskiego podlegające ocenie:

1. Obowiązkowe:
  - matury próbne - ocena opisowa (kształtująca) bądź ocena szkolna waga 3 albo 4 (podawana przed przeprowadzeniem testu) wpisana na prośbę ucznia (np. w ramach poprawy pracy klasowej);
  - test kompetencji – ocena opisowa (kształtująca) bądź ocena szkolna waga 3 albo 4 (podawana przed przeprowadzeniem testu) wpisana na prośbę ucznia (np. w ramach poprawy pracy klasowej);
  - wypracowanie - (np. rozprawka, interpretacja utworu poetyckiego, wypowiedź argumentacyjna, interpretacja porównawcza) - waga 4;
  - język w użyciu - waga 3;
  - sprawdziany z lektur obowiązujących - waga 4;
  - sprawdziany z gramatyki i teorii literatury – waga 3;
  - konspekt wypowiedzi maturalnej- argumentacyjnej i interpretacyjnej - waga 1;
  - wprowadzenie do epoki (np. światopogląd, filozofia) - waga 2;
  - sprawdziany sumujące z epoki - waga 3;
  - sprawdziany niesumujące – waga ustalona przez nauczyciela;
  - wypowiedź typu maturalnego - waga 3.
2. Dodatkowe:
  - dłuższa odpowiedź na pytanie nauczyciela - waga 1;
  - sprawdziany z treści filmów i spektakli – wagę ustala nauczyciel;
  - kartkówki - waga 1;
  - inne formy aktywności, np. zabranie głosu na lekcji (3 plusy -ocena 5) - waga 1.
3. Zeszyt przedmiotowy:
  - samodzielne notatki – wartość merytoryczna - waga 1 lub 2 - (w zależności od stopnia trudności nauczyciel określa wagę przed wyznaczeniem zadania);
  - zadania pozalekcyjne- waga 1 lub wyższa odpowiadająca typowi zadania.
4. Prezentacje - waga 2.
5. Praca zespołowa i prezentacja ich wyników (w zależności od stopnia trudności nauczyciel określa wagę przed wyznaczeniem zadania) - waga 1 lub 2.
6. Projekty edukacyjne np. wykonanie plakatu, nakręcenie fragmentu filmu, aktywny udział w przedstawieniu - waga 2.
7. Udział w konkursach i olimpiadach - waga 2-4 (wagę ustala nauczyciel w zależności od osiągnięć ucznia).
8. Nauczyciel może nagrodzić ucznia, który posiada 100% obecności na lekcjach języka polskiego.

9. Ocena ucznia może również ulec podwyższeniu, gdy bierze udział w innych dodatkowych aktywnościach, np. w życiu kulturalnym szkoły.

V. Ocenianie:

1. Nauczyciel ma obowiązek udostępnić uczniowi sprawdzoną i ocenioną pracę pisemną podczas zajęć edukacyjnych, a rodzicowi podczas indywidualnych konsultacji. Oddane uczniom lub rodzicom pisemne prace, uczniowie zobowiązani są do ich przechowywania (niezależnie od uzyskanej oceny) do końca danego roku szkolnego. Nauczyciel na bieżąco przekazuje uczniowi informacje o jego osiągnięciach i postępach, rodzicom zaś podczas zebrań, a także indywidualnych konsultacji oraz poprzez dziennik elektroniczny.

2. Przynajmniej na tydzień przed sprawdzianem nauczyciel podaje informacje o wymaganiach i odnotowuje termin w dzienniku lekcyjnym.

3. Oceny bieżące i klasyfikacyjne roczne (semestralne) ustala się w stopniach według następującej skali:

- 1) stopień celujący – 6,
- 2) stopień bardzo dobry – 5,
- 3) stopień dobry – 4,
- 4) stopień dostateczny – 3,
- 5) stopień dopuszczający – 2,
- 6) stopień niedostateczny – 1.

W ocenach bieżących dopuszczalne jest stosowanie plusów.

4. Przy ocenianiu sprawdzianów, testów i innych prac ustala się następujące progi procentowe:

ocena	progi procentowe
celujący	98 – 100%
bardzo dobry +	96- 97%
bardzo dobry	83 – 95%
dobry +	81 – 82%
dobry	69 – 80%
dostateczny +	67 – 68%
dostateczny	56 – 66%
dopuszczający +	54- 55%
dopuszczający	48 – 53%
niedostateczny +	46 – 47%

5. Ocnom bieżącym odpowiadają następujące wartości punktowe:

OCENA	WARTOŚĆ PUNKTOWA
6	6
5+	5,5
5	5
4+	4,5

4	4
3+	3,5
3	3
2+	2,5
2	2
1+	1,5
1	1

6. Ocena klasyfikacyjna śródroczna i roczna wystawiana jest na podstawie średniej ważonej według następującej skali:

ŚREDNIA OCEN	OCENA SEMESTRALNA LUB ROCZNA
< 1,95	niedostateczny
1,95 – 2,64	dopuszczający
2,65 – 3,64	dostateczny
3,65 – 4,64	dobry
4,65 – 5,50	bardzo dobry
5,51 – 6,00	celujący

Nauczyciel może wystawić inną ocenę klasyfikacyjną śródroczną i roczną niż ta wynikająca ze średniej ważonej w przypadku nieprzystąpienia przez ucznia do wszystkich obowiązkowych sposobów sprawdzania osiągnięć edukacyjnych ucznia ustalonych przez nauczyciela dla danego oddziału.

W przypadku postępu ucznia w nauce, nauczyciel może wystawić inną ocenę klasyfikacyjną roczną niż ta wynikająca ze średniej arytmetycznej średnich ważonych z I i II okresu, o ile średnia ważona z drugiego okresu jest wyższa niż średnia arytmetyczna średnich ważonych obu okresów i odpowiada ocenie wyższej z zastrzeżeniem, że uczeń uzyskuje pozytywną roczną ocenę klasyfikacyjną z danych zajęć edukacyjnych po uzyskaniu pozytywnych śródrocznych ocen klasyfikacyjnych z obu okresów.

VI. Ocenianie w nauczaniu zdalnym

Podczas nauczania zdalnego obowiązują wszystkie zasady zawarte w PZO, a ponadto nauczyciel ma prawo wpisać ocenę niedostateczną w przypadku nieodesłania prac (zadań) czy braku kontaktu. W razie trudności technicznych uczeń zobowiązany jest do skutecznego poinformowania nauczyciela o przyczynach.

Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania każdej z ocen

WYPOWIEDZI USTNE

OCENA					
NIEDOSTATECZNA	DOPUSZCZAJĄCA	DOSTATECZNA	DOBRA	BARDZO DOBRA	CELUJĄCA
Brak odpowiedzi. Odpowiedź nie na temat. Odpowiedź nie spełnia wymogów określonych na ocenę dopuszczającą. Błędy kardynalne wskazujące na nieznaną obowiązkowej.	Spłycona, niepełna odpowiedź, ograniczony dobór faktów i ubogi dobór lektur; sądy odtwórcze, powierzchowne, dopuszczalne drobne błędy rzeczowe.	Odpowiedź krótka, ograniczająca się do skomentowania najważniejszych faktów; dopuszczalne nieliczne uproszczenia interpretacyjne; wnioskowanie ma charakter odtwórczy.	Odpowiedź rzeczowa, interpretacja utworów merytorycznie poprawna, widoczne są próby oceniania omawianych problemów i formułowania własnych sądów.	Odpowiedź pełna, wyczerpująca temat i bezbłędna; samodzielne argumentowanie i ocenianie.	Odpowiedź pełna, wyczerpująca temat i bezbłędna; samodzielne argumentowanie i ocenianie; odwoływanie się również do treści pozaprogramowych; erudycyjność wypowiedzi.
	Występują zakłócenia w kompozycji i spójności wypowiedzi.	Odpowiedź trójdzielna, dopuszczalne drobne usterki kompozycyjne.	Odpowiedź trójdzielna, spójna, formułowane wnioski układają się w logiczny wywód.	Trójdzielna i spójna wypowiedź podporządkowana logice wyvodu.	Trójdzielna i spójna wypowiedź podporządkowana logice wyvodu; umiejętne wplatanie funkcjonalnych cytatów.
	Język jest komunikatywny, ubogie słownictwo, dopuszczalne błędy językowe.	Styl ogólnie poprawny; dopuszczalne drobne błędy stylistyczne i gramatyczne.	Styl poprawny; dopuszczalne nieliczne niezręczności stylistyczne.	Swobodny styl wypowiedzi, bogate słownictwo.	Swobodny styl wypowiedzi, bogate słownictwo. Wysoka sprawność językowa.

WYPOWIEDZI PISEMNE

OCENA						
NIEDOSTATECZNA	DOPUSZCZAJĄCA	DOSTATECZNA	DOBRA	BARDZO DOBRA	CELUJĄCA	○ ☞

<p>Brak wypowiedzi. Wypowiedź nie na temat. Błędy rzeczowe. Odpowiedź nie spełnia wymogów określonych na ocenę dopuszczającą. Błędy kardynalne wskazujące na nieznamość lektury obowiązkowej.</p>	<p>Uczeń rozumie polecenie. Odczytuje tekst na poziomie znaczeń dosłownych. Dostrzega nieliczne, najprostsze konteksty interpretacyjne (przynajmniej jeden). Dostrzega nieliczne elementy konstrukcji tekstu. Wypowiada powierzchowne, płytkie opinie o tekście.</p>	<p>Uczeń rozumie polecenie. Odczytuje tekst na poziomie znaczeń dosłownych. Dostrzega podstawowe środki stylistyczne. Podejmuje próbę interpretacji tekstu. Umieszcza utwór w kontekście, np. historycznoliterackim lub kulturowym. Wskazuje podstawowe elementy konstrukcji tekstu. Podejmuje próbę sformułowania własnych refleksji o tekście.</p>	<p>Uczeń rozumie polecenie. Odczytuje tekst na poziomie znaczeń metaforycznych. Rozróżnia środki stylistyczne i trafnie wskazuje funkcje niektórych. Interpretuje tekst, dostrzegając większość cech ważnych dla jego struktur. Odczytuje utwór np. w kontekście historycznoliterackim lub kulturowym. Odczytuje różnorodne elementy konstrukcji tekstu. Formułuje samodzielne refleksje o tekście.</p>	<p>Uczeń rozumie polecenie. Odczytuje tekst na poziomie pogłębionych znaczeń metaforycznych. Celnie wskazuje funkcje zastosowanych środków stylistycznych. Interpretuje tekst przedstawiając spójną koncepcję, która aspiruje do pełnego jego rozumienia. Odczytuje utwór w kontekście historycznoliterackim i kulturowym. Odczytuje funkcje różnorodnych konstrukcji tekstu. Wyraża dojrzałe, celne refleksje o tekście.</p>	<p>Uczeń rozumie polecenie. Odczytuje tekst na poziomie pogłębionych znaczeń metaforycznych. Odwołuje się też do treści pozaprogramowych. Celnie wskazuje funkcje zastosowanych środków stylistycznych. Interpretuje tekst w sposób pogłębiony, przedstawiając spójną koncepcję, która aspiruje do pełnego jego rozumienia. Odczytuje utwór w szeroko rozumianych kontekstach historycznoliterackich, filozoficznych i kulturowych. Odczytuje funkcje różnorodnych konstrukcji tekstu. Wyraża dojrzałe, bogate, celne i wnikliwe refleksje o tekście.</p>	
<p>Tak jak w kryteriach dotyczących oceniania maturalnego.</p>						<p>KOMPOZYCJA, JĘZYK, STYL, ZAPIS</p>

10. Uczeń może ubiegać się o wyższą niż przewidywana roczną ocenę klasyfikacyjną z zajęć edukacyjnych w następujących przypadkach:

1) roczna średnia jego ocen (wyliczona zgodnie z Przedmiotowymi Zasadami Oceniania) jest nie niższa niż:

a) 1,85 w przypadku ubiegania się o dopuszczający,

b) 2,55 w przypadku ubiegania się o dostateczny,

c) 3,55 w przypadku ubiegania się o dobry,

d) 4,55 w przypadku ubiegania się o bardzo dobry;

e) 5,30 w przypadku ubiegania się o celujący.

2) frekwencja ucznia na danych zajęciach edukacyjnych wynosi nie mniej niż 90%, a wszystkie nieobecności są usprawiedliwione;

3) uczeń uczestniczył co najmniej w 80% wszystkich zapowiedzianych sprawdzianów wiadomości i umiejętności w pierwszym terminie pisania;

4) przystąpił do wszystkich przewidzianych przez nauczyciela form obowiązkowych;

5) w trakcie roku szkolnego uczeń na bieżąco poprawiał oceny z obowiązkowych form sprawdzania wiedzy i umiejętności.